

HRVATSKA UDRUGA ZA DEZINFEKCIJU,
DEZINSEKCIJU I DERATIZACIJU

u suradnji s

Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi RH
i
Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo

**Obvezna dezinfekcija,
dezinsekcija i deratizacija
kao OPĆA mjera
zaštite pučanstva
od zaraznih bolesti**

Tko, gdje, kako, zašto i kada?

*Zaštićena uporaba slike od 1980. godine
Novartis Animal Health Inc.*

www.huddd.hr

2010. (naklada 20.000 kom)

ŠTO SU OPĆE DDD MJERE?

To su **zakonski obvezujuće mjere zaštite pučanstva** koje se provode kako bi se unaprijed spriječila bilo kakva moguća pojava i širenje zaraznih bolesti koje uzrokuju mikroorganizmi, insekti i štetni glodavci (čl. 9., 10. i 11. ZZPZB).

ZAŠTO SE PROVODE?

- ⇒ radi uklanjanja rizika od pojave i prijenosa zaraznih bolesti
- ⇒ radi uklanjanja rizika od pojave raznih vrsta alergija, dermatitisa, upale dišnih puteva, crijevnih i želučanih smetnji koje štetnici izazivaju kod ljudi
- ⇒ radi osiguravanja zdravstvene ispravnosti hrane, predmeta koji dolaze u dodir s hranom i predmeta opće uporabe te sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta proizvodnje i prometa istih
- ⇒ radi uklanjanja gospodarskih i ekonomskih šteta
- ⇒ radi održavanja sanitarno - tehničkih i higijenskih uvjeta rada na svim površinama, u prostorima i objektima od javne namjere
- ⇒ radi uklanjanja smetnji koje uzrokuju pri normalnom odvijanju čovjekovih aktivnosti

Osim toga:

- ⇒ **štetnici** (žohari, mravi, štakori i miševi, muhe, skladišni štetnici, grinje, buhe, stjenice itd.) izazivaju odbojnost, gađenje, strah i paniku kod većine ljudi
- ⇒ kada su vidljivi stvaraju lošu higijensku sliku o površini, prostoru i objektu, ali i o samim ljudima koji žive i rade u takvim objektima

muha na hrani

GDJE SE PROVODE?

Obvezne DDD mjere kao OPĆE mjere zaštite pučanstva od zaraznih bolesti provode se **u svim objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru** (čl. 10. st. 1. ZZPZB), tj. u:

- građevinama, postrojenjima, prostorima, prostorijama, na uređajima i opremi osoba koje obavljaju gospodarske djelatnosti
- u djelatnostima na području zdravstva, odgoja, obrazovanja, socijalne skrbi, ugostiteljstva, turizma, obrta i usluga, športa i rekreacije
- objektima za javnu vodoopskrbu i uklanjanje otpadnih voda te deponijima za odlaganje komunalnog otpada
- u djelatnosti javnog prometa
- u i oko stambenih objekata
- na javnim površinama i javnim objektima u gradovima i naseljima te
- drugim objektima od javnozdravstvene i komunalne važnosti.

TKO IH PROVODI?

Zdravstvene ustanove i druge pravne osobe **ako za obavljanje te djelatnosti imaju odobrenje ministra nadležnog za zdravstvo** (čl. 11. st. 2. ZZPZB te čl. 2. st. 1. Pravilnika - uvjeti - DDD).

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako provodi DDD mjere bez odobrenja ministra, a odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna (čl. 75. ZZPZB).

TKO SU OBVEZNICI PROVEDBE?

Pravne i fizičke osobe koje su korisnici objekata pod sanitarnim nadzorom (čl. 11. st. 1. ZZPZB).

Novčanom kaznom od 30.000,00 do 80.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako onemogućiti provedbu DDD mjera u objektima iz čl. 10. st. 1. ZZPZB, a fizička osoba te odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 8.000,00 kuna (čl. 76. ZZPZB). Za prekršaj iz st. 1. ovoga članka počinjenog po drugi put, uz novčanu kaznu izreći će se mjera oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti u trajanju do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen treći put uz novčanu kaznu izreći će se mjera trajnog oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti.

Što bi trebao napraviti naručitelj mjere?

1. **OMOGUĆITI** provedbu obveznih DDD mjera kao općih mjera
2. **ODABRATI** ovlaštenog Izvoditelja obveznih DDD mjera kao općih mjera sukladno važećim zakonskim propisima i **PONUĐAMA** koje moraju biti **USPOREDIVE**

U skladu s člankom 14. stavak 1. Pravilnika o načinu DDD naručitelj mjere može u svojoj izjavi o potrebi za izvođenjem mjera zahtijevati određene mjere i opremljenu opremu.

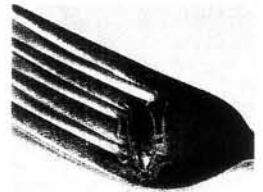
Prilikom izjave o potrebi za izvođenjem mjera naručitelj mjera može zahtijevati određene mjere i opremljenu opremu, ali ne može zahtijevati određene mjere i opremljenu opremu koje nisu predviđene u Pravilniku o načinu DDD naručitelj mjere.

(više na <http://www.hudd.hr/nacin.html#uvjeti>)

3. Prema nalogu Izvoditelja **PROVESTI** higijensko - građevinsko - tehničke mjere

U skladu s člankom 14. stavak 2. Pravilnika o načinu DDD naručitelj mjere može u svojoj izjavi o potrebi za izvođenjem mjera zahtijevati određene mjere i opremljenu opremu, ali ne može zahtijevati određene mjere i opremljenu opremu koje nisu predviđene u Pravilniku o načinu DDD naručitelj mjere. U skladu s člankom 14. stavak 3. Pravilnika o načinu DDD naručitelj mjere može u svojoj izjavi o potrebi za izvođenjem mjera zahtijevati određene mjere i opremljenu opremu, ali ne može zahtijevati određene mjere i opremljenu opremu koje nisu predviđene u Pravilniku o načinu DDD naručitelj mjere.

Sukladno čl. 42. st. 3. Pravilnika o načinu DDD naručitelj mjere može u svojoj izjavi o potrebi za izvođenjem mjera zahtijevati određene mjere i opremljenu opremu, ali ne može zahtijevati određene mjere i opremljenu opremu koje nisu predviđene u Pravilniku o načinu DDD naručitelj mjere.

smeđi žohar

Što je obvezan napraviti Izvoditelj tijekom provođenja općih DDD mjera za svaku vrstu i u svakom postupku?

PROTOKOL za suzbijanje štetnika (pregled ⇒ dokumentacija ⇒ plan ⇒ provedba ⇒ ocjena ⇒ ažuriranje):

1. Napraviti **PREGLED** površina i prostora te utvrditi zatečeno stanje
2. Izraditi **DOKUMENTACIJU**
3. Izraditi **PLAN PROVEDBE** obveznih DDD mjera kao općih mjera
4. **PROVODITI MJERE** u rokovima i na način kako je određeno Planom provedbe, a sukladno **propisanim standardima** u Pravilniku o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije (JN 35/07)
5. Izvršiti **OCJENU** uspješnosti provedene mjere
6. Nakon svake provedene mjere i izvršene ocjene uspješnosti provedene mjere **AŽURIRATI DOKUMENTACIJU** kao prilog Plana provedbe

(više na <http://www.hudd.hr/nacin.html#kakoizrađuje>)

Izrada „Plana provedbe“ općih DDD mjera je sastavni dio i mora biti sastavni dio usluge cjelovitog suzbijanja štetnika u objektima pod sanitarnim nadzorom! (više na <http://www.hudd.hr/nacin.html#kakoizrađuje>)

mje plijesni

muha kod kante za smeće

crni žohar na hrani

Izvoditelj DDD mjera nije trgovac koji prodaje pesticide ili opremu za rad, već se radi o osobama koje su svojim temeljnim obrazovanjem (liječnici, biolozi, sanitarna struka te veterinari, agronomi itd.) te pohađanjem trajne edukacije stručno osposobljeni prepoznati problem (odrediti vrstu štetnika, procijeniti stupanj infestacije, moguća mjesta zadržavanja, tj. kritične točke na površini, prostoru ili objektu) te predložiti integralne (cjelovite) mjere suzbijanja štetnika u objektima pod sanitarnim nadzorom na zadovoljstvo korisnika mjere!

mravi na hrani

NA OSNOVI ČEGA SE PROVODE?

1. Ugovora ili narudžbenice (čl. 30. st. 2. Pravilnika - način - DDD)
2. PLANA provedbe općih DDD mjera (čl. 3. st. 3. Pravil. - način - DDD)

KOLIKO ČESTO SE MORAJU PROVODITI?

DEZINFEKCIJA kao opća mjera podrazumijeva svakodnevnu i stalnu dezinfekciju pribora, predmeta, opreme, radnih površina i sanitarnih prostorija u svim objektima u kojima se priprema, proizvodi, čuva ili poslužuje hrana te u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, a obvezni su je provoditi korisnici površina, prostorija ili objekata pod sanitarnim nadzorom, kao kontinuirani svakodnevni proces u održavanju higijene osobnog ili poslovnog prostora (čl. 10. st. 5 ZPZB). **Ovlašteni DDD izvođači provode dezinfekciju** uvijek prije prve uporabe površina, prostora ili objekata; prije ponovne uporabe, tj. kod ponovnog otvaranja objekta koji je dugo bio zatvoren (dezinfekcija površina, prostora, opreme, ventilacijskih i rashladnih sustava); kod većih kvarenja i higijenskih nedostataka u objektima pod sanitarnim nadzorom; kod sumnje na otrovanje hranom i kod otrovanja hranom te nakon utvrđivanja nezadovoljavajuće ocjene mikrobiološke čistoće (čl. 29. st. 2. Pravilnika - način - DDD).

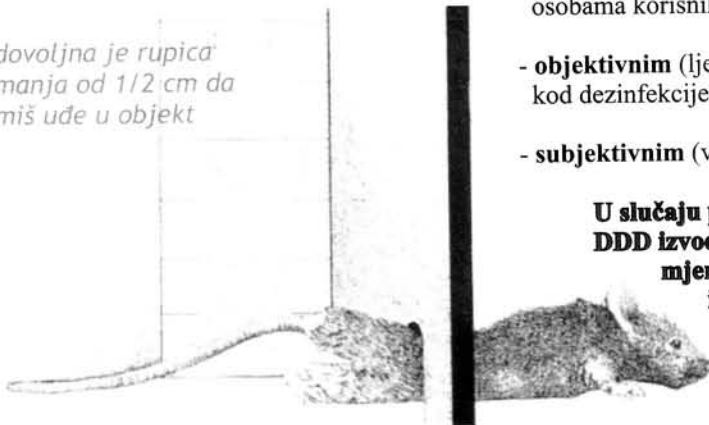
Dinamika provedbe **DEZINSEKCIJE** i **DERATIZACIJE** kao opće mjere u objektima pod sanitarnim nadzorom **nije propisana zakonskom regulativom NITI JE TO MOGUĆE propisati jer je svaka površina, prostor i objekt specifičan za sebe**. Izbor i vrsta formulacije pesticida, način primjene, rokovi provedbe i mjere opreza isključivo ovise o vrst insekta i štetnog glodavca koji se suzbija te o njihovim biološkim i etološkim svojstvima, stupnju, proširenosti i mjestu infestacije te o svojstvima i namjeni površine, prostora ili objekta što se utvrđuje prethodnim izvidom površina, prostora ili objekata (Pravilnik - način - DDD, čl. 12. st. 2. i čl. 18. st. 2.). **Znači, negdje je to mjesečno, negdje kvartalno itd., ovisno o svemu prije navedenom.**

Odluku o rokovima provedbe općih DDD mjera u objektima pod sanitarnim nadzorom donosi ISKLJUČIVO stručna osoba ovlaštenog izvođača obveznih DDD mjera nakon provedenog izvida površine, prostora ili objekta te namjeni i zatečenom stanju, a ne naručilac mjere!!!!

A ŠTO KADA SE ČINI DA NEMA ŠTETNIKA U OBJEKTU ILI SE RADI O NOVO IZGRADENIM OBJEKTIMA?

Svaka površina, prostor ili objekt ima moguća mjesta (*ekološke niše*) koja mogu poslužiti kao mjesta za zadržavanje i razvoj štetnika (*npr. ventilacija, dovodne ili odvodne cijevi, knauf zidovi itd.*). Štetnici se mogu u objekt unijeti i s transportom hrane ili razne druge vrste robe (*osobne stvari, kancelarijski materijal ili namještaj, roba koja se održava u čistionicama itd.*). U tom slučaju vlasnik ili posjednik objekta pod sanitarnim nadzorom **obvezan je omogućiti (čl. 11. st. 1. ZPZB) provedbu KVARTALNOG NADZORA nad objektom kojeg provodi ovlašten izvođač DDD mjera** i to:

dovoljna je rupica
manja od 1/2 cm da
miš uđe u objekt

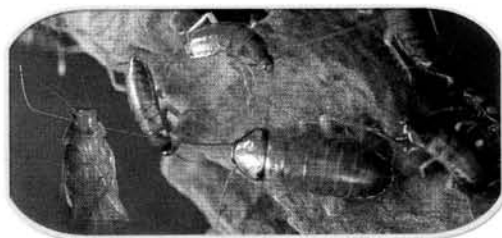

- razgovorom ili anketom s odgovornim osobama korisnika DDD mjera ili
- objektivnim (ljepljive klopke ili brisevi kod dezinfekcije) ili
- subjektivnim (vizualno) kriterijima.

U slučaju pojave štetnika ovlašten izvođač DDD mjera provest će kemijske mjere dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije uporabom biocidnih pripravaka (pesticida).

Odnos
izvoditelj ⇔ korisnik mjere

Suvremeni DDD postupci trebaju se doživjeti kao dugoročna suradnja među partnerima sa zajedničkim ciljem suzbijanja pojavnosti štete u obliku infestacije štetnim organizmima, pri čemu je ključni naglasak na dugoročnosti ugovaranja DDD poslova i prijedlogu mjera za maksimalno uklanjanje uvjeta (higijensko - građevinsko - tehnički) za opstanak infestacijskih uzročnika.

**Najjeftinija ponuda može biti najNEkvalitetnija
ponuda te NEcjelovita usluga!**

Najjeftinija ponuda je često u konačnici i najskuplja ponuda!

**Najskuplja DDD mjera je mjera koja se provodi suprotno
pravilima struke, a provodi ju neovlaštena pravna osoba!**

**NEMA GARANCIJE za uspješno provedenu mjeru bez
prethodnog izvida površine, prostora ili objekta i
utvrđivanja realnog stanja!!!**

ZABRANJENO

**je svako zavaravanje korisnika mjere da će mjera biti
uspješno provedena ako nije napravljen prvi nadzor u objektu i nisu
zadovoljeni svi higijensko - građevinsko - tehnički uvjeti na
površinama, prostorima i objektima pod sanitarnim nadzorom!**

putevi ulaska štetnih glodavaca u i iz objekta

